

NGHIÊN CỨU ĐIỀU CHẾ DENDRITIC PORPHYRIN DỰA VÀO PHẢN ỨNG CLICK

SYNTHESIS OF DENDRITIC PORPHYRIN BASED ON CLICK REACTION

Tác giả: Nguyễn Trần Nguyễn

Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng; ntnguyen@ued.udn.vn

Tóm tắt:

Dendritic zinc(II)-porphyrin có chứa các đơn vị carbazole ở bên ngoài được điều chế dựa vào phản ứng click giữa Zn-porphyrin có chứa các nhóm azide (-N₃), carbazole có chứa nhóm alkyne-1 và chất xúc tác [Cu(NCCH₃)₄][PF₆]. 5,10,15,20-Tetrakis(3,5-bis(azidomethyl)-1,4,6-trimethylphenyl)porphyrin được tổng hợp dựa vào phản ứng Lindsey giữa 3,5-bis(azidomethyl)-2,4,6-trimethylbenzaldehyde và pyrrole trong dung môi CH₂Cl₂ và chất xúc tác BF₃.OEt₂. Carbazole có chứa nhóm alkyne-1 được điều chế dựa vào các phản ứng alkyl hóa Friedel – Crafts, phản ứng Ullmann và phản ứng Sonogashira. Cấu trúc các sản phẩm hình thành được chứng minh bằng các phương pháp phổ MS, ¹H NMR, ¹³C NMR. Phổ khối MALDI – TOF xuất hiện peak tương ứng với khối lượng phân tử của dendrimer có nhân Zn(II)-porphyrin. Phổ ¹H NMR xuất hiện peak tương ứng với proton của các nhóm CH₂ (methylene) liên kết trực tiếp với nguyên tử N của vòng triazole.

Từ khóa: Dendritic porphyrin; Porphyrin; Carbazole; Phản ứng click; Azido porphyrin.

Abstrac:

Dendritic zinc(II)-porphyrin bearing carbazole units at the terminals has been prepared via click reaction of azidesubstituted Zn-porphyrin precursors and carbazole-based terminal alkyne under [Cu(NCCH₃)₄][PF₆] catalysis. 5,10,15,20-Tetrakis(3,5-bis(azidomethyl)-2,4,6-trimethylphenyl)porphyrin is synthesized from Lindsey reaction between 3,5-bis(azidomethyl)-2,4,6-trimethylbenzaldehyde and pyrrole in CH₂Cl₂ and BF₃.OEt₂catalyst. Carbazole-based terminal alkyne is made from Friedel - Crafts alkylation, Ullmann coupling and Sonogashira coupling. The structure of products is confirmed by mass spectrometry and nuclear magnetic resonance spectroscopy (¹H NMR, ¹³C NMR). The MALDI - TOF spectrum shows the peak that corresponds with molecular weight of target dendritic porphyrin. Then there appears a new methylene peak diagnostic for the formation of triazole groups in dendrimer.

Key words: Dendritic porphyrin; Porphyrin; Carbazole; Click reaction; Azido porphyrin.